

Робоча програма з практики з професійного спрямування «Сольний спів» для студентів спеціальності 8.02020401 «Музичне мистецтво».

Розробники: Кацалап Олена Вікторівна – старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв (у співавторстві з кандидатом мистецтвознавства, доцентом Зінською Тетяною Володимирівною).

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв.

Протокол від «04» лютого 2015 року № 5

Завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу _____ О. М. Мамченко
(підпис)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис практики з професійного спрямування «Сольний спів»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика практики з професійного спрямування «Сольний спів»
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 0202 «Мистецтво»	Нормативна
	Спеціальність: 8.02020401 «Музичне мистецтво»	
Модулів – 1	«Сольний спів»	Рік підготовки:
		V
		Семестр:
		10
Загальна кількість годин – 108	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	Практичні:
		108 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання практики з професійного спрямування «Сольний спів»

Мета практики з професійного спрямування «Сольний спів» – надання студентам спеціальності «Музичне мистецтво» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» можливості навчально-творчої співпраці з професійним оркестровим колективом задля удосконалення вокально-виконавських навичок, попередньо набутих під час вивчення фахових навчальних дисциплін, розширення знань та вмінь здійснювати спільну виконавську діяльність з професійним оркестром, подолання психологічного бар'єру, пов'язаного з хвилюванням перед виступом. Все це може бути ефективно використаним у подальшій професійній діяльності (кваліфікація при здобутті студентами спеціальності «Музичне мистецтво» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» – «Концертний виконавець, викладач вокалу, викладач музичного мистецтва»).

Завдання практики з професійного спрямування «Сольний спів»:

- ознайомити студентів з творчою та виконавською діяльністю професійного оркестрового колективу;
- надати можливість студентам продемонструвати свої вокальні дані та артистичні вміння під час прослуховування, репетицій та звітного

концерту за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів»;

- навчити студентів практики співпраці з професійним оркестровим колективом: виконувати у його супроводі вокальні твори, зуміти розкрити їх художньо-образний зміст, що посприяє підвищенню професійного рівня та розширенню творчої уяви;
- сприяти вихованню у студентів сценічної витримки, волі, прагнення до самовдосконалення;
- ознайомити студентів з методами концертно-організаційної роботи;
- стимулювати у студентів пошук індивідуального виконавського стилю.

У результаті проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» студент повинен **знати**:

- специфіку роботи та репертуар професійного оркестрового колективу,
- методи проведення репетицій,
- принципи співпраці диригента з артистами професійного оркестрового колективу та солістом-вокалістом;

вміти:

- розкривати природні властивості свого голосу в повному діапазоні та тембровому забарвленні під час співпраці з професійним оркестровим колективом; продемонструвати прийоми вокальної техніки, музичні штрихи, емоційно-динамічну виразність, кульмінацію, відчуття музичної форми цілого твору,
- підбирати вокальний репертуар відповідно до власних технічно-виконавських можливостей;
- виконувати вокальні твори у супроводі професійного оркестрового колективу, дослухатися до вказівок диригента та розуміти його жест.

3. Програма практики з професійного спрямування «Сольний спів»

Змістовий модуль 1. Зміст практичної підготовки

Тема 1. Організація практики з професійного спрямування «Сольний спів».

Проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» передбачає ознайомлення студентів з базою практики, знайомство з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу, з діяльністю професійного оркестрового колективу, з яким доведеться співпрацювати.

Організація практики з професійного спрямування «Сольний спів» полягає у попередньому виборі та самостійному вивченні у класі сольного співу декількох вокальних творів, у послідовній систематичній роботі над цими вокальними творами у супроводі професійного оркестрового колективу, у дотриманні виробничого режиму та самоконтролю з метою ефективної вокально-сценічної

діяльності в рамках проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів».

Прослуховування студентів диригентом професійного оркестрового колективу та виступи студентів під час репетицій вимагають певного психологічного настрою: сильне хвилювання чи занадто довге очікування власної черги можуть призвести до апатичного стану та загальмованості нервової системи, що відобразиться на результаті прослуховування. Тому керівникові від вищого навчального закладу слід підтримати студентів, надати професійні поради щодо зняття напруги, допомогти налаштуватися на виконавсько-сценічну діяльність.

Як наголошувалося вище, обрані для виконання у супроводі професійного оркестрового колективу твори вокального репертуару мають бути обраними та вивченими заздалегідь у класі сольного співу. Попереднє вивчення творів вокального репертуару дасть більше можливості студентам ефективно попрацювати з професійним оркестровим колективом над виконавськими штрихами, над втіленням сценічного образу. Вокальні твори мають бути підібрані з урахуванням вокально-виконавських можливостей студентів, виконуватися ними без психологічного дискомфорту. Вибір вокальних творів має бути узгодженим заздалегідь з керівниками від вищого навчального закладу та від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів».

Практика з професійного спрямування «Сольний спів» має посприяти підвищенню професійного рівня студентів, напрацюванню професійно-виконавських якостей, виробленню творчих самостійних пошуків і узагальнень.

Тема 2. Самостійне вивчення студентами творів вокального репертуару.

Твори вокального репертуару, обрані студентами для виконання у супроводі професійного оркестрового колективу в рамках проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» мають відповідати їх вокально-виконавській підготовці. Важливо знати, що не слід підбирати вокальні твори, які вимагають значного емоційного навантаження, непідвладного студентам певного віку та досвіду. Емоційний стан студентів у процесі проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» має бути комфортно сприятливим для продовження поступового розвитку професійних вокально-виконавських навичок, і ніщо не повинно створювати фізичного та психологічного дискомфорту під час виконавської діяльності. Основу репертуару складають популярні естрадно-джазові твори, обробки народних пісень, романси, класичні арії.

У процесі проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» керівникові від бази практики – диригенту професійного оркестрового колективу – слід звертати увагу на інтонаційне відтворення обраних студентами вокальних творів, на чітку артикуляцію та дикцію, на дотримання студентами ритмічного малюнку у виконавстві. Для розвитку акторських здібностей необхідно за потребою пробудити образно-художнє мислення, творчу уяву,

спонукати до щирості виконання, пояснити специфіку сценічної поведінки в умовах концертно-виконавської роботи.

4. Структура практики з професійного спрямування «Сольний спів»

Назви модулів і тем	Кількість годин	
	Денна форма навчання	
	Усього	У тому числі практичних годин
Модуль 1. Зміст практичної підготовки		
Тема 1. Організація практики з професійного спрямування «Сольний спів»	36	36
Тема 2. Самостійне вивчення студентами творів вокального репертуару	72	72
Усього годин	108	108
Всього: 3 кредити ECST		

5. Організація та зміст практики з професійного спрямування «Сольний спів»

№ модуля	I	II			III	
Назва модуля	Організація практики	Зміст практики			По завершенні практики	
		1	2	3		
1. Зміст практичної підготовки	Участь студентів в установчій конференції: ознайомлення з метою та завданнями практики з професійного спрямування «Сольний спів», з вимогами до оформлення щоденника практики тощо.	Практична робота Ознайомлення студентів з базою проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», знайомство з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу, діяльністю професійного	Самостійна робота Попередній вибір та самостійне вивчення у класі сольного співу декількох вокальних творів, необхідних для їх подальшого опрацювання з професійним оркестровим колективом у рамках	Відкриті заходи Участь студентів у звітному концерті на базі проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів». Можлива участь у інших заходах найкращих студентів з професійним оркестровим колективом.	Участь студентів у звітній конференції. Їх звітування з зазначенням вражень від спільної роботи з професійним оркестровим колективом. Відгук та оцінка керівника від бази проходжен	Оформлення та здача студентами щоденників практики. Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів».

		оркестрового колективу, з яким доведеться співпрацювати; проходження інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності; спостереження студентами за роботою диригента з професійним оркестровим колективом, з солістами та бек-вокалістами; набуття студентами виконавського досвіду у співпраці з професійним оркестровим колективом, виконання завдань диригента; робота студентів над опрацюванням творів вокального репертуару у супроводі професійного оркестрового колективу та підготовка до звітнього концерту.	проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», прослуховування та порівняння обраного музичного матеріалу у різних аудіо-та відео-записах; підготовка студентів до репетицій з професійним оркестровим колективом: самостійне розспівування, розуміння вокально-виконавських завдань, вміння налаштувати ся на виконавсько-сценічну діяльність.		ня практики з професійного спрямування «Сольний спів» про роботу студентів.	
Максимальна кількість балів за модуль	5	40	10	30	10	5

6. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів полягає у попередньому виборі та самостійному вивченні у класі сольного співу декількох вокальних творів, необхідних для їх подальшого опрацювання з професійним оркестровим колективом у рамках проходження практики з професійного спрямування

«Сольний спів», у прослуховуванні та порівнянні обраного музичного матеріалу у різних аудіо- та відео-записах та у підготовці студентів до репетицій з професійним оркестровим колективом: самостійне розспівування, розуміння вокально-виконавських завдань, вміння налаштуватися на виконавсько-сценічну діяльність. При підборі творів вокального репертуару слід орієнтуватися на найкращі зразки вітчизняного і зарубіжного вокального мистецтва. Допоміжним засобом у проходженні студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів» мають стати засвоєні теоретичні та практичні знання з фахових навчальних дисциплін, зокрема: з навчальної дисципліни «Сольний спів».

Для самостійного вивчення обраних вокальних творів студенти мають скласти виконавський план кожного твору: у відповідності з авторськими вказівками композитора розібратися з його ритмом, темпом, музичними штрихами, особливістю мелодики, музичною динамікою, кульмінацією; важливо знати історію написання поетичного тексту та музики, розумітися на існуючих виконавських традиціях творів даного жанру.

Ефективно проведена студентами самостійна робота шляхом теоретичного накопичення інформації (фахова література), спостереження, самостійного репетирування та практичних спроб спільно з професійним оркестровим колективом створить умови для підвищення професійного рівня та гарного виступу на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів».

Всі набуті під час проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» навички можна буде використати у подальшій професійній діяльності.

7. Підсумковий контроль успішності студентів

На заключному етапі проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» студенти беруть участь у звітному концерті на базі практики – виконують декілька вивчених вокальних творів у супроводі професійного оркестрового колективу. Даний контрольний-практичний захід оцінюється разом зі щоденником практики, який містить інформацію про студента (коли прибув-вибув з бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» тощо), прізвища керівника від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» та керівника від вищого навчального закладу, календарний графік проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», де вказуються завдання практики за тижнями та з датами виконання, робочі записи під час проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», відгук і оцінка керівника від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» (з печаткою закладу), відгук осіб, які перевіряли проходження практики та висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів». Щоденники практики студенти здають керівникові практики від вищого навчального закладу.

Після закінчення терміну проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» студенти звітують на звітній конференції перед комісією, призначеною завідувачем кафедри, про виконання її програми. До складу комісії мають увійти керівник практики від вищого навчального закладу та керівник від бази її проходження (за можливістю). Крім звітування має відбутися ще й колективна форма підведення підсумків проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», на якій у формі виступів студенти змогли б проаналізувати позитивні і негативні сторони проходження практики, озвучити власні пропозиції щодо покращення її проведення, поділитися враженнями від співпраці з професійним оркестровим колективом.

Оцінка за роботу студентів під час проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності (таблиця максимальних балів додається) та вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики від вищого навчального закладу.

№	Види діяльності	Кількість балів
1	Участь в установчій конференції	5
2	Виконання практичних зобов'язань за умови систематичного відвідування репетицій на базі практики	40
3	Підбір та вивчення творів вокального репертуару, участь у звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів»	40
4	Участь у звітній конференції	10
	Оформлення та своєчасна здача щоденників практики	5
	Всього:	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

8. Критерії оцінювання проходження студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів»

Оцінка **A «відмінно» (90-100 балів)** – за досконале розуміння мети та завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів», за виявлення у зв'язку з цим відмінних показників у роботі з професійним оркестровим колективом, за грамотний підбір творів вокального репертуару з урахуванням рівня професійної підготовки та індивідуально-психологічних особливостей, за реалізацію своїх вокально-виконавських можливостей: демонстрування професійного володіння голосом, який звучить збагачено, рівно і тембрально яскраво по всьому діапазону, володіння широким співочим диханням, вміння з майстерністю розкрити авторський задум вокального твору, реалізувати свій артистичний потенціал, за володіння щирістю та своєрідною манерою у виконавстві, за вірне визначення своєї ролі у співпраці з професійним оркестровим колективом та вміння конструктивно і творчо підійти до музично-виконавської комунікації з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу – та музикантами, за яскравий та високо професійний виступ на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів». За грамотно і вчасно оформлений щоденник практики.

Оцінка **B «дуже добре» (82-89 балів)** – за належне розуміння мети та завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів», за виявлення у зв'язку з цим достатньо високих показників у роботі з професійним оркестровим колективом, за вірний підбір творів вокального репертуару з урахуванням рівня професійної підготовки та індивідуально-психологічних особливостей, за реалізацію своїх вокально-виконавських можливостей: демонстрування професійного володіння голосом, широкого співочого дихання, вміння з майстерністю розкрити авторський задум вокального твору, за вірне визначення своєї ролі у співпраці з професійним оркестровим колективом та вміння конструктивно і творчо підійти до музично-виконавської комунікації з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу – та музикантами, за доволі професійний виступ на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» без суттєвих виконавських помилок. За грамотно і вчасно оформлений щоденник практики.

Оцінка **C «добре» (75-81 бал)** – за в цілому добре розуміння мети та завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів», за виявлення у зв'язку з

цим нормальних показників у роботі з професійним оркестровим колективом, за вірний підбір творів вокального репертуару з урахуванням рівня професійної підготовки та індивідуально-психологічних особливостей, за реалізацію своїх вокально-виконавських можливостей: демонстрування професійного володіння голосом, який звучить рівно по всьому діапазону, хоча й з деякими недоліками, пов'язаними з форсуванням звуку, гнусавістю або горловими відтінками, за вміння з майстерністю розкрити авторський задум вокального твору, але з недостатнім емоційним насиченням акторського творчого прояву, за вірне визначення своєї ролі у співпраці з професійним оркестровим колективом та вміння конструктивно і творчо підійти до музично-виконавської комунікації з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу – та музикантами, за в цілому хороший виступ на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», який справив позитивне враження. Щоденник практики містить деякі неточності.

Оцінка D «задовільно» (69-74 бали) – за посереднє розуміння мети та завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів» і неможливість у зв'язку з цим виявити належних показників у роботі з професійним оркестровим колективом, за опанування музичним матеріалом з допомогою керівника від бази практики – диригента професійного оркестрового колективу, проте з помилками у вокально-виконавській роботі: демонструванням елементарних навичок володіння голосовим апаратом без відчуття професійної дихальної опори, недостатньої емоційної віддачі, нечіткої артикуляції та дикції, хоча й з намаганням донести зміст виконуваного твору, за розуміння своєї ролі у співпраці з професійним оркестровим колективом та диригентом, однак з почасти невірним вокально-виконавським аналізуванням власної роботи, за посередній виступ на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів». Щоденник практики містить помилки.

Оцінка E «достатньо» (60-68 балів) – за доволі посереднє розуміння мети та завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів», за їх часткове виконання і неможливість у зв'язку з цим виявити належних показників у роботі з професійним оркестровим колективом, за задовільне розуміння специфіки підбору творів вокального репертуару для власного вивчення, проте з суттєвими помилками у вокально-виконавській роботі: демонструванням почасти форсованого звуку з горловими відтінками, відсутність професійної дихальної опори, неможливість яскравої реалізації свого артистичного потенціалу з причини відсутності глибоких фахових знань та вмінь, за часткове розуміння своєї ролі у співпраці з професійним оркестровим колективом та диригентом, однак з почасти невірним вокально-виконавським аналізуванням власної роботи, за доволі посередній виступ на звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» з наявними помилками технічно-

виконавського характеру. Щоденник практики містить значні помилки та неточності.

Оцінка FX «незадовільно з можливістю повторного складання» (35-59 балів) – за відсутність чіткого розуміння мети і завдань практики з професійного спрямування «Сольний спів», за слабе розуміння специфіки підбору творів вокального репертуару для власного вивчення та спроби виконання цих творів з суттєвими вокально-технічними та виконавськими недоліками, за неспроможність налагодження конструктивної, професійної та творчої комунікації з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу – і музикантами та неможливість у зв'язку з цим взяти участь у звітному концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів». Щоденник практики містить значні помилки та неточності.

Оцінка F «незадовільно з обов'язковим повторним проходженням педагогічної практики» (1-34 бали) – за невиконання програми практики з професійного спрямування «Сольний спів» у зв'язку з особистою відсутністю без поважних причин, за відсутність заповненого щоденника практики.

9. Керівництво професійною практикою зі спеціалізації «Викладач вокалу»

Керівництво практикою з професійного спрямування «Сольний спів» забезпечують: викладач від вищого навчального закладу та керівник від бази проходження практики.

Викладач від вищого навчального закладу:

- вирішує питання, пов'язані з організацією практики з професійного спрямування «Сольний спів» та веденням відповідної документації;
- спостерігає та контролює роботу студентів;
- надає науково-методичну допомогу студентам у плануванні проведення ними різних видів роботи;
- перевіряє ведення студентами щоденників практики;
- збирає та оцінює оформлені студентами щоденники практики;
- на основі відгуку й оцінки керівника від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» здійснює поточний контроль успішності студентів-практикантів за трьома показниками оцінювання: за системою ECTS, за шкалою Університету і за національною шкалою;
- бере участь у проведенні установчої та звітної конференцій з практики.

Керівник від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» (диригент професійного оркестрового колективу):

- надає студентам організаційну та фахову допомогу у підготовці та проведенні виконавської роботи з професійним оркестровим колективом;
- спостерігає за опануванням студентами різних форм та методів виконавської роботи з професійним оркестровим колективом;
- забезпечує проведення відкритого заходу – звітнього концерту за результатами проходження студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів»;
- аналізує та оцінює роботу студентів.

10. База практики

Для реалізації успішного практичного навчання студентів необхідним є обґрунтований вибір бази практики. База практики повинна мати відповідні професійні характеристики, кваліфікованих фахівців та підбиратися з урахуванням кваліфікації, яку отримують студенти після завершення навчання. Кваліфікація, яку отримують студенти освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», наступна: «Концертний виконавець, викладач вокалу, викладач музичного мистецтва». Отже, базою для проходження ними практики з професійного спрямування «Сольний спів» обрано естрадний оркестр Управління забезпечення оперативно рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

Інформація про бази виробничої практики

№ з/п	Вид практики	Семестр/ тривалість (у тижнях)	Бази практик (перелік)
1.	Практика з професійного спрямування «Сольний спів»	10 сем./2	Естрадний оркестр Управління забезпечення оперативно рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України Національний Академічний оркестр народних інструментів України

11. Права та обов'язки студентів

1. Студенти здійснюють свою діяльність згідно з вимогами бази проходження практики, правилами внутрішнього розпорядку, виконують всі розпорядження адміністрації та керівників практики з професійного спрямування «Сольний спів».
2. Студенти виконують всі види роботи, передбачені програмою практики з професійного спрямування «Сольний спів».
3. Після закінчення терміну проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» студенти одержують відгуки та оцінки керівника від бази проходження практики з професійного спрямування

- «Сольний спів», оформляють і здають керівникові від вищого навчального закладу щоденники практики з переліком проведених робіт і заходів.
4. Протягом проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» студенти мають право отримати консультації керівника практики від вищого навчального закладу з будь-яких питань стосовно практики.
 5. Студенти, які не виконали програми практики з професійного спрямування «Сольний спів» з поважних причин, за визначенням завідувача кафедри зможуть її пройти в інший період до кінця навчального року без відриву від занять в Університеті.
 6. Студенти, які не виконали програми практики з професійного спрямування «Сольний спів» без поважних причин, отримають незадовільну оцінку.

12. Звітна документація студентів

Студенти повинні обов'язково вести щоденник практики, де зафіксовано:

- інформацію про них (коли прибув-вибув з бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» тощо);
- прізвища керівника від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» та керівника від вищого навчального закладу;
- календарний графік проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», де вказуються завдання практики за тижнями та з датами виконання;
- робочі записи під час проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів»;
- відгук і оцінка керівника від бази проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» (з печаткою закладу);
- відгук осіб, які перевіряли проходження практики; висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження студентами практики з професійного спрямування «Сольний спів».

Зразки оформлення щоденника практики подано у додатках.

13. Навчально-методичне забезпечення практики

1. Робоча навчальна програма з практики з професійного спрямування «Сольний спів».

14. Література

1. Антонюк А. Постановка голосу. / А. Антонюк. // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. / Л. Дмитриев. – М., 2000.

3. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. / М. Микиша. – К.: Музична Україна, 1965.
4. Дряпик В. І. Розкриваючи світ джазу, рок і поп-музики: книга для вчителя. / В. І. Дряпик. – Київ-Кіровоград, 1997.
5. Егоров А. Гигиена голоса и его физиологической основы. / А. Егоров. – М., 1962.
6. Голос людини та вокальна робота з ним. / Автор. колектив кафедри співу Інституту мистецтв. // Монографія. – Івано-Франківськ, 2010.

Нотно-методична література

1. «Я хочу, щоб пісні звучали». – Харків: Фоліо, 1998.
2. The best of Holliwood 20-30 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
3. The best of Holliwood 40-50 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
4. The best of Holliwood 60-70 годы. – М.: Мега-сервис, 1996.
5. World of hits. Vol.3 Night train. – М.: Мега-сервис, 1998.
6. World of hits. Vol.4 Birdland. – М.: Мега-сервис, 1998.
7. Злотник О. – К.: Музична Україна, 1992.
8. Івасюк В. – К.: Музична Україна, 1977.
9. Карабиць І. – К.: Музична Україна, 1983.
10. Кириліна І. – К.: Музична Україна, 1985.
11. Кос-Анатольский А. Вибрані пісні. – К.: Музична Україна, 1991.
12. Мастера зарубежной зстрады. – М.: Музыка, 1983.
13. Песни ансамбля «Битлз». – К.: Музична Україна, 1990.
14. Песни и романсы из кинофильмов. Исаак Шварц на стихи Б. Окуджавы. – Л.: Сов. композитор, 1988.
15. Песни Раймонда Паулса. – Л.: Сов. композитор, 1991.
16. Поет А. Пугачева. – М.: Музыка, 1989.
17. Поклад І. – К.: Музична Україна, 1991.
18. Поют барды. – Л.: Музыка, 1990.
19. Романсы и песни П. Булахова. – М.: Музыка, 1983.
20. Симоненко В. Мелодии джаза. – К.: Музична Україна, 1991.
21. Старинные романсы «Умчались года...». – М.: Музыка, 1991.
22. Стрілецькі пісні. – К.: Музична Україна, 1992.
23. Шамо І. – К.: Музична Україна, 1989.

15. Додатки. Зразки оформлення щоденника практики

- Зразок 1. Титульна сторінка щоденника практики
- Зразок 2. Інформація про студента-практиканта (коли прибув-вибув з бази проходження практики тощо)
- Зразок 3. Календарний графік проходження практики
- Зразок 4. Робочі записи під час практики
- Зразок 5. Відгук і оцінка керівника практики від підприємства, організації, установи про роботу студента на практиці
- Зразок 6. Відгук осіб, які перевіряли проходження практики; висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження студентами практики.

Зразок 1

(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

Спеціальність _____

(назва)

_____ курс, група _____

Зразок 2

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, в організацію, установу.

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка
підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Зразок 3

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7	8

Керівники практики:
від вищого навчального закладу _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Зразок 4

Робочі записи під час практики

Зразок 6

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від вищого навчального закладу
про проходження практики**

Дата складання заліку „____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(літерами)кількість балів _____
(цифрами і літерами)

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)_____
(прізвище та ініціали)**Примітки:**

1. Форму призначено для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики. Заповнюється студентом особисто, крім розділів відгуку про роботу студента на практиці.

2. Вищими навчальними закладами можуть вноситися зміни до форми та змістового наповнення «Щоденника практики» залежно від специфіки та профілю вищого навчального закладу.

3. Формат бланка – А5 (148×210 мм), брошура 8 сторінок разом з обкладинкою з карткового паперу.

Директор департаменту вищої освіти

Ю. М. Коровайченко

Завдання практики з професійного спрямування «Сольний спів»

№	Назва завдання практики	Термін виконання
1.	Ознайомлення з базою проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів», знайомство з керівником від бази проходження практики – диригентом професійного оркестрового колективу (естрадного оркестру Управління забезпечення оперативної рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України), з діяльністю професійного оркестрового колективу.	І тиждень практики
2.	Ознайомлення з умовами роботи на базі практики.	
3.	Проходження інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності.	
4.	Спостереження студентами за роботою диригента з професійним оркестровим колективом, з солістами та бек-вокалістами.	
5.	Робота студентів над опрацюванням творів вокального репертуару у супроводі професійного оркестрового колективу.	
6.	Ведення щоденника практики.	ІІ тиждень практики
7.	Участь студентів у репетиціях з професійним оркестровим колективом на базі проходження практики, підготовка до звітнього концерту за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів».	
8.	Участь студентів у звітньому концерті за результатами проходження практики з професійного спрямування «Сольний спів» на базі проходження практики. Оцінювання їх вокально-виконавських умінь та навичок.	
9.	Оформлення щоденника практики.	

Завідувач кафедри _____ (_____)

Керівник практики
від навчального закладу _____ (_____)